

ความชุกของหนอนพยาธิในลำไส้ไก่บ้านในตำบลท่าโพธิ์ของจังหวัดพิษณุโลก

ทัชชา ยิ้มทิน¹, ธนากร วัชรระสุภัทร¹, ระพี ธรรมมีภักดี¹, วรานันท์ ยศปัญญา¹, วีรญา เอี่ยมสะอาด¹,
ชไมพร พักรักษา¹ และอภิชาติ วิทย์ตะ^{2*}

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสัตวศาสตร์การแพทย์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

² ภาควิชาจุลชีววิทยาและปรสิตวิทยา คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

บทคัดย่อ โรคหนอนพยาธิในไก่พื้นบ้านมีความสำคัญในไก่ซึ่งทำให้ไก่เกิดการเจ็บป่วยและสร้างผลผลิตลดลงในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ไก่พื้นบ้านมีความสำคัญในแง่การเป็นแหล่งโปรตีนจากสัตว์สำหรับประชาชน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจหาความชุกของหนอนพยาธิในลำไส้ไก่บ้านในเขตตำบลท่าโพธิ์ของจังหวัดพิษณุโลก โดยเก็บตัวอย่างไส้ไก่พื้นบ้านจากตลาดบ้านจუნางในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2553-กุมภาพันธ์ 2554 ด้วยการผ่าเปิดลำไส้ไก่บ้านและตรวจหาพยาธิภายใต้กล้องส่องตา แล้วนำพยาธิไปย้อมด้วยสีคาร์มีนพบอัตราการติดเชื้อหนอนพยาธิในไก่บ้านคิดเป็น 90.4 เปอร์เซ็นต์ (66/73) โดยพบพยาธิแตกต่างชนิดกันคือ พยาธิตัวกลม ได้แก่ พยาธิ *Ascaridia galli* คิดเป็น 47.9 เปอร์เซ็นต์ และพยาธิ *Heterakis gallinarum* คิดเป็น 43.8 เปอร์เซ็นต์ พยาธิตัวดีด *Raillietina* คิดเป็น 83.6 เปอร์เซ็นต์ และพยาธิตัวดีด *Hymenolepis* คิดเป็น 2.7 เปอร์เซ็นต์ และพยาธิใบไม้ *Echinostoma revolutum* คิดเป็น 17.8 เปอร์เซ็นต์ งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการติดเชื้อหนอนพยาธิในไก่พื้นบ้านของจังหวัดพิษณุโลกเป็นปัญหาที่สำคัญ ดังนั้นจึงควรมีการควบคุมที่เหมาะสมและอีกอย่างหนึ่งคือการตรวจพบพยาธิ *Raillietina* และพยาธิ *Echinostoma revolutum* ที่เป็นสาเหตุของโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน ควรตระหนักถึงการติดต่อมาสู่คนในพื้นที่ศึกษา

คำสำคัญ: ความชุก หนอนพยาธิในลำไส้ ไก่พื้นบ้าน พิษณุโลก